

Ondanks haar tegenstribbelingen druk ik haar op het matras en trek de dekens op tot over haar hoofd.

"Stil blijven liggen en je mond houden." gebied ik haar terwijl ik me opricht om te zien hoever de anderen zijn. De kleinere meisjes volgen onze instructies met ingehouden tranen en een zacht gejammer, maar de meisjes van mijn eigen leeftijd willen weten wat er in hemels naam aan de hand is. We kunnen het ze niet vertellen - niet met jong en oud in één krappe zolderkamer gepakt - er zou paniek uitbreken.

Alphonsa werpt een blik door het raam en klemt van schrik haar hand over haar hart.

"Ze zijn dichtbij." vertelt haar blik me.

Er is geen tijd om te verspillen. Samen met mijn zusters haast ik me naar de benedenverdieping waar Bernarda en Antonia, beide met de handen in het haar, aan een gammel tafeltje zitten. Al snel druppelen ook de andere zusters het krappe vertrek binnen. Er is soep, maar geen van ons is geïnteresseerd in eten.

"We hebben hoogstens drie kwartier. Maar het is veel waarschijnlijker dat ze over dertig minuten al aan de poort staan." verklaart moeder overste.

"Kunnen we de kinderen evacueren?" vraagt Bernarda hoopvol. Ik schud mijn hoofd om de onnozele vraag: de kinderen zouden hier niet eens zitten als ze elders terecht konden.

"Daar is geen tijd voor, en zelfs al zou die tijd er zijn - waar moeten ze dan naartoe?"

"Kunnen we de poort barricaderen?" oppert zuster Petronella.

"Dat maakt ze alleen maar agressiever." snauw ik haar toe, veel botter dan mijn bedoeling was. Alle blikken wenden zich tot mij. Moeder overste heeft een strenge trek om haar mond.

"Laten we ons niet tegen elkaar keren Jeanne." preekt ze. "De situatie is al ernstig genoeg." Beschaamd richt ik mijn blik op de grond. De stilte die volgt lijkt eindeloos voort te duren tot iedere tik van de secondewijzer door mijn hoofd dreunt als stampende legerkisten van voort marcherende soldaten.

Mijn gedachten dwalen af naar het moment dat ik naar de nonnen van Franciscanessen werd gestuurd door mijn vader. Na de dood van mijn moeder, die hem achterliet met dertien kinderen, kon mijn vader niet meer voor ons allemaal zorgen. De kleinere kinderen werden verdeeld over ooms en tantes en de oudsten werden naar weeshuizen gestuurd. In het begin benijdde ik mijn jongere broers, omdat zij met zijn vieren in dezelfde opvang belandden terwijl ik in mijn eentje naar Oss werd gestuurd. Gelukkig had ik al snel een paar hechte vriendinnen en ook met de nonnen kon ik het prima vinden. Natuurlijk wordt er discipline en gehoorzaamheid van ons geëist, maar dat was thuis op de boerderij niet veel anders. Ik floreer met duidelijke regels en verwachtingen en toen ik vijftien werd heb ik zelfs aan moeder overste gevraagd - gesmeekt - of ik ook mijn plechtige professie mocht afleggen. Ze glimlachte en vertelde me dat ik nog te jong was om zo'n belangrijke beslissing te nemen. Sindsdien word ik wel steeds meer behandeld als een gelijke dan als een beschermeling van het weeshuis. Ik voel me hier thuis en ik peins er niet over om de Duitsers dit van me af te laten pakken!

Ik schrik als ik de deur achter me hoor piepen. Alle blikken wenden zich tot de deuropening en er valt een collectieve zucht van verlichting wanneer we het kleine meisje in de deuropening zien staan.

Zus heeft haar nachtjapon rondom haar middel gefrommeld, maar de gele waas en de betraande wangetjes van het meisje maken duidelijk wat er is gebeurd. Ik kniel voor het kleintje en laat de anderen terugkeren naar hun nutteloze vergadering.

"Kom maar, dan trekken we je een nieuwe nachtjapon aan." fluister ik terwijl ik het vieze exemplaar over haar hoofdje trek. Het meisje deinst terug wanneer ik haar mijn hand aan biedt.

"Handjes vies." jammert ze terwijl ze haar knuistjes achter haar rug verbergt.

"Goed dan. Kom maar mee."

Ik breng haar naar de badkamer om haar handjes te wassen en trek haar natte kleertjes uit. Er biggelen nu dikke tranen over de wangen van het meisje.

"Het geeft niet Zusje. Ongelukjes kunnen gebeuren." stel ik haar gerust.

"Ik moest plassen, maar ik moest blijven liggen van zuster Alphonsa." met mijn duim veeg ik de tranen van haar gezicht.

"Je hebt heel goed geluisterd. Weet je wat we doen? -" ik trek een schoon nachthemd over haar hoofd en woel door haar blonde krullen. "- ik zet zo meteen een po onder je bed. Als je dan moet plassen dan mag je dat daarop doen."

"Mama deed dat ook altijd." zegt het kleintje verdrietig. "Voordat ze van de dokter niet meer bij mij mocht." Zus was nog maar een paar weken bij ons, sinds het overlijden van haar ernstig zieke moeder. Vanwege het besmettingsgevaar en de quarantaine is Zus haar moeder echter al maanden geleden verloren. Het idee treft me als een bliksemschicht een hoge boom. Alsof de duivel me op de hielen zit breng ik Zus terug naar haar bed en haast ik me naar beneden.

De mannen treden binnen alsof ze het weeshuis al van hen is. Ik bid dat mijn kapje mijn rode wangen maskeert. Als mijn plan niet werkt zijn we verloren. Alleen zuster Bernarda spreekt Duits en zij vertaalt de vragen van de Duitsers.

"Wat is dat?" vraagt de man die vermoedelijk de leiding heeft wijzend op de banner aan de muur. De verf is nog nat, maar dat zie je niet vanaf hier. Met grote letters staat geschilderd: *Schwind und Krankenhause* ofwel 'Besmettingsgevaar'

"Difterie." zegt moeder overste vanachter haar mondkapje. Het gezicht van de soldaat wordt wit als een laken, maar tegelijkertijd werpt hij een wantrouwende blik over haar schouder. Wanneer zijn blik de mijne ontmoet begin ik zachtjes, maar overtuigend te hoesten. Hij deinst terug en keert zich tot zijn mannen. Met een zwaai van zijn hand een onverstaaanbaar bevel trekken de Duitsers zich terug uit onze tuin. We zijn veilig... voor nu.